

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını rica ederim. 26.07.2021

Ahmet Şık
İstanbul Milletvekili

1. Ziraat Bankası bağımsız denetim raporlarından anlaşıldığı kadarı ile banka alacaklarına karşılık edinilen toplam gayrimenkullerin tutarı yaklaşık 6 milyar TL tutarına erişmiştir. Söz konusu gayrimenkullerin ne kadarı icra/tefvüz yolu ile elde edilmiştir?
2. Bu tutarın içinde ödeme gücü çeken firmalardan, kanuni takibe gitmeksizin kredi teminatında bulunan ya da bulunmayan gayrimenkullerin satın alınarak temin edildiği gayrimenkuller de bulunmakta mıdır? Varsa bu tutar ne kadardır?
3. Kredi borçlusu firmanın teminatında yer alan (veya almayan) gayrimenkullerin, kanuni takibe gitmeksizin ilgili banka tarafından satın alınarak kredilerin kapatılması BDDK'nın hangi mevzuatına tabiidir? Son aylarda "Memzuç Sıfırlama" olarak da ifade edilen bu uygulama hangi bankalar tarafından kaç yıldır uygulanmaktadır?
4. Mevzuatta yeri yoksa, ödeme gücü çektiği varsayılan firmaların kredilerinin yeniden yapılandırılmasını sağlayan düzenlemeler suistimal edilerek firmaların gayrimenkulleri kamu bankaları tarafından rayiç ya da rayiç üstü fiyatlarla satın alınıp kredileri kapatıldığında, kamu bankaları zarara uğratılmış olmuyor mu?
5. Son 3 yıl zarfında bu yöntemle borçları sıfırlanan kaç firma söz konusudur? Bu firmalar hangileridir, hangi sektörlerde faaliyet göstermektedirler, kendileri için hangi sebeplerle bu "memzuç sıfırlama" yöntemi devreye sokulmuştur? Bu uygulama talep eden tüm firmalara uygulanmakta mıdır?
6. Ankara'da faaliyet gösteren Moment Yapı A.Ş. adlı firmanın Ziraat Bankası aracılığı ile Memzuç'u sıfırlanmış mıdır? Yani ilgili firmanın satıl(a)mayan gayrimenkulleri Ziraat Bankası tarafından satın alınarak borçları kapatılmış mıdır? Firmanın Cumhurbaşkanlığı Saray'ının hemen karşısında yer alan Beştepe Ofisleri'nin neredeyse tamamının Ziraat Bankası'na satıldığı birkaç konut satış sitesinden kolaylıkla izlenebilmektedir. Firmanın gayrimenkullerini satın alan Ziraat Bankası, kendi bünyesindeki kredi borçları dışında diğer kamu bankasındaki borçları da kapatmış mıdır? Bankacılık kanunu başta olmak üzere BDDK'nın hangi düzenlemesi böylesi bir işleme izin vermektedir? Herkese uygulanmıyorsa uygulamada hangi kriterler ve referanslar belirleyici olmaktadır?

7. Ziraat Bankası dışında kamu bankalarının tahsil edilemeyen kredilere karşılık edindiği fakat satamadığı konut stoku ne kadardır? Bu stokta memzuç sıfırlama yöntemiyle edinilen gayrimenkullerin payı ne kadardır?
8. BDDK'nın Memzuç Sıfırlama yöntemi hakkında yaptığı herhangi bir soruşturma söz konusu mudur? Kanuni takibe gittiğinde icradan neredeyse yarı fiyatına satılması muhtemel olan gayrimenkullerin, rayiç değerinin üzerinde bankalara satıldığı yönündeki iddialar soruşturulmuş mudur? Yine benzer şekilde bankaların memzuç sıfırlama yöntemi ile satın aldığı gayrimenkullere değer tespiti yapan Ekspertiz Firmaları için yapılan soruşturmalarda usulsüz değer tespitlerine rastlanılmış mıdır? Ekspertiz firmaları banka üst yönetimlerince ilgili gayrimenkullere yüksek değer biçilmesi yönünde baskıya maruz kalmış mıdır?
9. Demirören Grubu'na ait kredilerde kanuni takibe geçilmediği bilgisinden yola çıkarak, bu guruba ait ilgili golf sahasının Ziraat Bankası mülkü haline gelmesi de bu uygulamanın bir sonucu mudur?
10. Kredi borçlusunun alacağına karşılık satın alınan ve banka bilançosuna aktarılan bu gayrimenkuller, bankacılık kanunu uyarınca 3 yıl içinde satılmak zorundadır. Bu şart sağlanmadığında yani gayrimenkuller ilgili sürede satılamadığında bankalar hangi yaptırımlara tabiidir? Bugün likit ve faiz riski ile karşı karşıya olan kamu bankalarının elinde kalan gayrimenkullerin banka bilançosunda yol açtığı/açacağı zarar, bir kez da hazine ve kamu kaynakları tarafından mı giderilecektir? Bu durumun önüne geçilmesi için herhangi bir önlem ya da düzenleme düşünülmekte midir, yoksa kamu kaynakları bir kez daha, işçisine ücretli kölelik düzeninden başka bir şey vaat etmeyen patronların tasarrufuna mı sunulmaktadır?

